

[Ivar Nørgaard]

svarsafsnittet, det er hele ØMU'en, og det er alt, sagde hr. Gade i dag, der overhovedet har med Unionen at gøre. Det er klart, at det ikke vil kunne kaldes genforhandling, når man altså slet ikke accepterer de væsentligste ændringer.

Så er der den tredje mulighed, at de 11 lande siger, at det er o.k., at Danmark ikke vil med, men at der er investeret så meget prestige i projektet af Mitterrand, Kohl, Kommissionen og Europa-Parlamentet, at de vil prøve at lave noget selv.

Det bliver ikke så let for dem, for en del af det står i den Romtraktat, som vi stadig er tilsluttet, bl.a. står alle institutionerne dér. Ministerrådet, Kommissionen, Domstolen og Parlamentet tilhører altså også stadig os, selv om vi skulle sige nej. Det kunne give en vis forhandlingssituation, at vi skulle tillade dem at bruge de institutioner og acceptere, at de brugte det, der nu er aftalt, også ændringerne i Romtraktaten, så vi f.eks. kunne sige, at vi skulle have de ting, der eksisterer i Romtraktaten, og at vi skulle have det indre marked. Så skulle vi f.eks. også have et par af de undtagelser, vi har forhandlet, f.eks. sommerhusloven og de særlige regler for grænsehandel i et stykke tid.

Det bliver en meget vanskelig forhandling, men den er selvfølgelig mulig. Efter nogen tid vil de andre nok sige, ligesom de sagde til englænderne: O.k., vi regner med, at I nu har en særstilling, men så går vi ud fra, at I kommer tilbage, hvis I om nogen tid skulle skifte mening, så I kan komme ind i systemet igen.

Jeg tror, at de scenarier, jeg her har nævnt, er realistiske, og jeg mener ikke, at det er de helt store skrækbilleder, men jeg vil bare sige, at vi må se i øjnene, at hvis vi siger nej, får vi store vanskeligheder med de andres velvilje og holdning til os, men det bør selvfølgelig ikke være det argument, der får os til at sige ja. Jeg mener, det skal være de tre positive ting, vi har sagt fra Socialdemokratiets side: vi får Norden samlet inden for EF, vi får forbedringer på arbejdsmarkedet og forbedringer for miljøet.

Gade (SF):

Jeg synes nok, udenrigsministeren bagatelliserer projektet i dag. Udenrigsministeren lagde vægt på, at al tale om, at skinnerne er lagt, nærmest er forkert. Hvorfor i alverden står der f.eks. i traktaten om Den Økonomiske og Mo-

netære Union, at man skal have tredje fase gennemført inden år 2000, hvis det ikke er, fordi man netop nu vil lægge skinnerne fast? Jeg mener, udenrigsministeren nu vælger en ny taktik, nemlig tilsyneladende at bagatellisere, at det er et stort skridt, og jeg synes også, at udenrigsministeren ved slet ikke at nævne EF-Domstolen bagatelliserer, at den usikkerhed, jeg er enig med udenrigsministeren om at der selvfølgelig altid vil være i så omfattende et traktatforslag, i høj grad vil blive afgjort af konkrete sager ved EF-Domstolen.

Udenrigsministerens argument for det er, at det afhænger af regeringerne, og jeg skal da medgive udenrigsministeren, at også EF-politik naturligvis er afhængig af, hvilken politisk farve regeringen har. Det er ikke ligeegyldigt for resultatet, hvilke valgresultater der opnås i EF's medlemslande, og heller ikke for hvilken brug der bliver for paragraffer, men når udenrigsministeren kun lægger vægt på den del, synes jeg, at udenrigsministeren kommer til at give et falsk billede af det omfang, Traktaten faktisk har.

Udenrigsministerens tale om suverænitet synes jeg var lidt overfladisk i forhold til, at vi i udvalget ikke er gået grundigt ned i det og har bedt om responsa fra forskellige folk osv., så vi som udvalg kunne sige, at vi havde undersøgt hele problemstillingen godt nok; efter SF's opfattelse er den ikke undersøgt godt nok. Jeg synes, det er fint, at der er folk, der af egen fri vilje har sendt bidrag ind til diskussionen, men det er ikke undersøgt godt nok.

Så havde udenrigsministeren nogle interessante betragtninger om SF, og her kommer mine pædagogiske evner nok på en opgave, de ikke klarer, nemlig at få forklaret udenrigsministeren, hvordan SF's argumentation hænger sammen, men jeg skal da forsøge på det for så vidt angår det indre marked. SF er ikke forsvarer for EF's indre marked, vi påpeger netop, at EF's indre marked har indbygget en enorm masse problemer, f.eks. på miljøområdet, men det er jo, fordi vi netop påpeger, at det indre marked giver miljøproblemer, at vi også er kritiske over for, om vi nu har fået miljøbestemmelser i EF, der matcher den udvikling, der i de kommende år vil være på miljøområdet.

Der Spiegel havde forleden dag et særnummer, hvori man skrev om det miljømæssige mareridt i det indre marked. Det er vi enige i,